

Giải pháp cải thiện kỹ năng đọc hiểu tiếng Anh cho sinh viên không chuyên năm thứ nhất tại Trường Đại học sư phạm kỹ thuật Nam Định

Mai Thị Thanh Nga, Trần Thị Thu Hương, Trần Thị Vân*

* Khoa Giáo dục Đại cương. Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Nam Định

Received: 26/12/2022 Accepted: 27/12/2022 Published: 29/12/2022

Abstract: *Language learning is not only limited to the acquisition of vocabulary and grammar but also the mastery of skills: listening, speaking, reading, and writing. Among the skills mentioned above, reading comprehension is an important component that contributes to effective communication. Through this article, the authors highlight the importance of English reading comprehension skills, the difficulties learners encounter in the process of reading comprehension, thereby proposing some solutions to improve reading comprehension skills for first year non-English major student at Nam Dinh University of Technology Education.*

Keywords: *English, reading comprehension, difficulties, solutions*

1. Đặt vấn đề

Ngày nay, trong thời đại toàn cầu hóa, tiếng Anh ngày càng khẳng định vai trò quan trọng trong đời sống hàng ngày bởi tính kết nối của nó đối với con người khắp mọi nơi trên toàn thế giới. Tiếng Anh trở thành môn học quan trọng ở hầu khắp các trường học và cơ sở giáo dục. Không nằm ngoài xu hướng đó, tại Đại học Sư phạm Kỹ thuật Nam Định, việc dạy và học môn Tiếng Anh luôn được Nhà trường quan tâm và đầu tư xác đáng. Chương trình tiếng Anh cơ bản được đưa vào giảng dạy ngay từ học kỳ I năm học thứ nhất của SV, nhằm trang bị cho người học những kiến thức và kỹ năng cần thiết về ngoại ngữ để phục vụ cho quá trình học tập cũng như công việc trong tương lai. Với đội ngũ giảng viên nhiệt huyết, giàu kinh nghiệm, giáo trình môn học luôn cập nhật và hệ thống phòng thực hành tiếng được trang bị hiện đại, SV được tạo cơ hội tốt nhất để tiếp thu kiến thức và thực hành các kỹ năng ngôn ngữ.

Bên cạnh những thuận lợi kể trên, người học cũng gặp phải khá nhiều khó khăn trong quá trình học tập môn tiếng Anh do cả các nguyên nhân chủ quan (trình độ tiếng Anh còn thấp, thiếu hứng thú) và khách quan (đặc thù môn học, môi trường ngôn ngữ). Qua thực tế giảng dạy, các tác giả nhận thấy rằng, phần lớn SV gặp khó khăn trong quá trình đọc hiểu, dẫn tới hiệu quả đọc hiểu không cao và còn ảnh hưởng đến sự phát triển các kỹ năng khác, đặc biệt là kỹ năng viết và nói. Do đó, nhóm tác giả đề xuất một số giải pháp giúp cải thiện kỹ năng đọc hiểu, từ đó

góp phần nâng cao năng lực tiếng Anh cho SV.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái niệm đọc hiểu (Reading comprehension)

Các nhà nghiên cứu đưa ra những quan điểm khác nhau về khái niệm đọc hiểu. Theo Olson & Diller (1982), đọc hiểu là thuật ngữ được sử dụng để xác định những kỹ năng cần thiết để hiểu và vận dụng những thông tin chứa trong một văn bản. Grellet (1981) cho rằng đọc hiểu hoặc hiểu một văn bản nghĩa là giải nén các thông tin cần thiết từ nó một cách có hiệu quả nhất. Trong khi đó, Aids & Lists (2021) tuyên bố rằng đọc hiểu là việc hiểu được những gì mà bạn đang đọc.

Từ các định nghĩa ở trên, có thể thấy rằng đọc hiểu là một quá trình mà người đọc thể hiện khả năng nắm bắt thông tin từ văn bản, giải mã từ ngữ, kết hợp với kiến thức nền để hiểu thông điệp được truyền tải qua văn bản.

2.2. Quá trình đọc hiểu (Reading process)

Quá trình đọc hiểu được các nhà nghiên cứu nhìn nhận dưới các góc độ khác nhau. Spratt và cộng sự (2005) định nghĩa đọc là một quá trình phân hồi đối với một văn bản được đọc, hiểu văn bản đó và liên hệ nó với kiến thức nền của người đọc. Để hiểu thông tin, người đọc kết nối kiến thức mới với kiến thức mà họ đã biết, điều này giúp họ ghi nhớ kiến thức mới lâu hơn. Mặt khác, Brown (2004) cho rằng đọc là một quá trình thương lượng về ý nghĩa. Trong quá trình này, người đọc thể hiện sự hiểu biết của họ về ý nghĩa của các văn bản mà họ đọc. Điều đó có nghĩa

là sự hiểu biết của người đọc về văn bản là kết quả của sự tương tác giữa suy nghĩ của họ và ý nghĩa của văn bản mà họ đọc. Như vậy, quá trình đọc hiểu phải xảy ra trong quá trình đọc.

Tóm lại, quá trình đọc hiểu bao gồm việc giải nghĩa của một văn bản và kết hợp nó với kiến thức nền của người đọc để hiểu thông tin có trong văn bản.

2.3. Tầm quan trọng của kỹ năng đọc hiểu

Đọc hiểu luôn giữ một vai trò quan trọng trong quá trình học tiếng Anh bởi các lý do sau:

Đầu tiên, đọc hiểu là một quá trình không thể thiếu trong việc học tập nói chung. Cụ thể, đối với việc học ngoại ngữ, người học sẽ phải đọc định nghĩa từ vựng, cấu trúc ngữ pháp, hướng dẫn cách viết đoạn văn... Để tiếp thu được các kiến thức đó, người học cần phải có kỹ năng đọc hiểu tốt.

Bên cạnh đó, đọc hiểu cũng góp phần nâng cao vốn từ vựng và củng cố các cấu trúc ngữ pháp. Trong khi đọc một văn bản, chúng ta sẽ gặp một lượng từ vựng và cấu trúc ngữ pháp được sử dụng trong những bối cảnh khác nhau. Việc lặp lại đó sẽ giúp ta dễ ghi nhớ, từ đó bổ sung thêm vốn từ cũng như các cấu trúc ngữ pháp.

Ngoài ra, đọc hiểu tiếng Anh còn là một phương thức hiệu quả giúp ta học tập và kết nối với thế giới. Để tiếp cận với kho tàng tri thức của nhân loại, mà phần lớn đều được viết bằng tiếng Anh, thì kỹ năng đọc hiểu là vô cùng quan trọng. Việc nâng cao khả năng đọc hiểu tiếng Anh sẽ giúp ta mở ra một chân trời kiến thức vô cùng rộng lớn và phong phú, giúp ta theo kịp với tốc độ phát triển tri thức nhân loại.

Từ những lý do kể trên, người học nên có sự đầu tư đúng mức về thời gian và mức độ ưu tiên đối với việc đọc hiểu để có thể thành thạo kỹ năng quan trọng này.

2.4. Những khó khăn người học gặp phải trong quá trình đọc hiểu

Đọc hiểu là một kỹ năng thiết yếu trong quá trình học tiếng Anh. Tuy nhiên, đây là một kỹ năng khó, một thách thức đối với người học. Từ thực tế dạy và học tiếng Anh tại Đại học Sư phạm Kỹ thuật Nam Định, nhóm tác giả nhận thấy người học gặp phải những khó khăn sau trong quá trình đọc hiểu:

Khó khăn đầu tiên của người học là vốn từ vựng còn hạn chế. Chính vì thế, khi gặp một văn bản với quá nhiều từ mới, họ sẽ dành phần lớn thời gian tra từ điển, mà cuối cùng chưa chắc đã hiểu được ý nghĩa của văn bản. Lượng từ mới quá nhiều cũng gây tâm

lý hoang mang, chán nản, thiếu tập trung dẫn tới việc giảm hiệu suất đọc hiểu của người học.

Khó khăn thứ hai, rất phổ biến với người học, đó là chưa nắm vững các cấu trúc ngữ pháp cơ bản. Việc không xác định được từ loại, xác định thành phần câu, không phân biệt được câu đơn, câu ghép ... là những rào cản rất lớn trong quá trình đọc hiểu, gây khó khăn cho người học trong việc nắm bắt ý nghĩa của văn bản.

Một khó khăn khác mà người học thường gặp phải là thiếu kiến thức nền. Với những bài đọc có chủ đề ít quen thuộc như thiên văn, khảo cổ ... người học thường rất lung túng vì thiếu sự kết nối với kiến thức có sẵn của bản thân, khiến cho việc đọc hiểu tiêu tốn nhiều thời gian nhưng lại ít hiệu quả.

Bên cạnh đó, người học còn gặp phải không ít các khó khăn khác như không tìm được nguồn học liệu phù hợp với trình độ, chưa tạo được thói quen đọc, hoặc chưa có phương pháp đọc hiểu hiệu quả cho bản thân.

Những khó khăn kể trên tác động tiêu cực đến quá trình đọc hiểu, khiến người học mất nhiều thời gian, công sức nhưng không đạt kết quả cao trong quá trình học tập, làm giảm hứng thú đối với kỹ năng đọc hiểu nói riêng, với môn tiếng Anh nói chung. Do đó, việc tìm ra những giải pháp phù hợp để cải thiện kỹ năng đọc hiểu ở người học là cần thiết và cấp bách.

2.5. Một số giải pháp cải thiện kỹ năng đọc hiểu

2.5.1. Giúp người học tăng cường vốn từ vựng và củng cố cấu trúc ngữ pháp cơ bản

Người học có khả năng đọc hiểu yếu thường có vốn từ hạn chế và chưa nắm vững các cấu trúc ngữ pháp cơ bản. Vì vậy, để nâng cao khả năng đọc hiểu, việc trang bị cho người học vốn từ vựng và ngữ pháp cần thiết là vô cùng hữu ích. Với lượng từ vựng và cấu trúc được cải thiện, người học sẽ dễ dàng hơn trong việc hiểu ý nghĩa của từ, cụm từ, đoạn văn hay văn bản mà họ đọc, giúp cho quá trình đọc hiểu được dễ dàng và đạt hiệu quả cao hơn.

2.5.2. Hướng dẫn người học sử dụng chiến lược đọc hiểu phù hợp

Khi tiếp cận một văn bản, trước tiên, người học nên xác định rõ đó là văn bản thuộc thể loại gì (câu chuyện, thông báo, thư hay quảng cáo ...). Bên cạnh đó, cần chỉ ra các nội dung chính của văn bản như chủ đề, cấu trúc (nguyên nhân - giải pháp, ưu - nhược điểm, sự kiện và số liệu...), từ đó tìm ra chiến lược đọc hiểu tối ưu nhất. Sử dụng các chiến lược đọc hiểu

như xác định ý chính, tóm tắt, đặt câu hỏi hay tạo các liên kết từ suy luận giúp người học dễ dàng nắm bắt được những thông tin chính của văn bản, hiểu rõ hơn, sâu hơn và đọc hiểu dễ dàng hơn.

2.5.3. Giúp người học bổ sung kiến thức nền

Như đã đề cập ở trên, kiến thức nền có ảnh hưởng khá lớn đến quá trình đọc hiểu của người học. Do đó, giúp người học làm phong phú thêm vốn hiểu biết của bản thân là vấn đề rất cần thiết. Đọc thường xuyên, đọc hàng ngày là một phương pháp hiệu quả để làm tăng kiến thức nền ở người học. Khi được khuyến khích hình thành và duy trì thói quen đọc, người học sẽ dần dần tích lũy được vốn kiến thức nền phong phú theo cách hết sức tự nhiên, góp phần hỗ trợ đắc lực cho quá trình đọc hiểu. Người học có thể tìm nguồn tài liệu đa dạng về chủ đề và phù hợp với trình độ tiếng Anh của bản thân từ sách, báo, tạp chí, hoặc các trang web luyện đọc hiểu miễn phí trên mạng một cách dễ dàng. Bên cạnh đó, trước mỗi bài đọc, người học nên được giao nhiệm vụ tìm hiểu và trình bày những nội dung mà mình biết liên quan đến chủ đề của bài. Điều này góp phần trang bị kiến thức nền, đồng thời cung cấp lượng từ vựng nhất định, giúp việc đọc hiểu trở nên dễ dàng hơn.

2.5.4. Sử dụng sơ đồ tư duy (mind maps)

Sơ đồ tư duy có khả năng hình ảnh hóa các thông tin và chỉ ra mối liên hệ giữa các thông tin dưới dạng một sơ đồ. Với một bài đọc hiểu, người dạy có thể hướng dẫn người đọc tạo ra các sơ đồ tư duy với các nội dung chính như sau: thông tin tổng quát, nhân vật, nội dung, từ mới. Với các nội dung được liệt kê dưới dạng sơ đồ, người học có cơ hội sắp xếp thông tin dựa trên tư duy lô gic, có cái nhìn toàn cảnh rõ ràng về nội dung bài đọc, đồng thời có thể ghi nhớ dễ dàng nhờ thông qua việc tiếp cận thông tin dưới dạng hình ảnh. Từ đó, việc đọc hiểu sẽ trở nên dễ dàng và thú vị hơn rất nhiều.

2.5.5. Thực hiện dạy học tương hỗ (reciprocal teaching)

Dạy học tương hỗ dựa trên lý thuyết của Vygotsky về tầm quan trọng của sự tương tác xã hội trong quá trình phát triển của nhận thức, được sử dụng để tăng cường khả năng đọc hiểu của người học. Với phương pháp này, trong quá trình đọc hiểu, người học sẽ tương tác với người dạy hoặc bạn học và được luân phiên các vai trò sau:

- Dự đoán (Predicting): dự đoán nội dung của bài đọc, đoạn đọc, dự đoán điều gì sẽ xảy ra ở đoạn đọc, phần tiếp theo.

- Đặt câu hỏi (Questioning): đưa ra các câu hỏi về nội dung các phần hay những đoạn, cấu trúc chưa rõ.

- Làm sáng tỏ (Clarifying): trả lời các câu hỏi đặt ra và giải thích những nội dung chưa được hiểu rõ.

- Tóm tắt (Summarizing): tóm tắt lại những nội dung chính của đoạn đọc, bài đọc.

Dạy học tương hỗ giúp người học hiểu sâu hơn về văn bản mà họ tiếp cận, tăng vốn từ, có cái nhìn đa chiều hơn về văn bản thông qua quá trình thảo luận với người dạy hoặc bạn học, từ đó, cải thiện kỹ năng đọc hiểu của bản thân.

3. Kết luận

Đọc hiểu là một kỹ năng vô cùng quan trọng và cần thiết trong cuộc sống. Kỹ năng đọc hiểu tốt tạo thuận lợi cho quá trình giao tiếp, học tập và tiếp nhận kho tàng tri thức nhân loại. Trong quá trình học tiếng Anh, kỹ năng đọc hiểu giúp người học thấu hiểu mọi khía cạnh của văn bản, hấp thu lượng từ vựng, cấu trúc ngữ pháp nhất định, bổ sung kiến thức nền, qua đó nâng cao trình độ ngôn ngữ cũng như làm phong phú thêm vốn hiểu biết của mình. Thông qua bài viết này, các tác giả mong muốn người học xác định rõ tầm quan trọng của kỹ năng đọc hiểu, từ đó có sự đầu tư thỏa đáng về thời gian và phương pháp để cải thiện kỹ năng đọc hiểu nhằm nâng cao năng lực tiếng Anh của bản thân.

Tài liệu tham khảo

1. Aids, G. & Lists, B. (2021). What is reading comprehension? Retrieved 21 May 2022, from <http://www.k12reader.com/what-is-reading-comprehension/>
2. Brown (2004). *Teaching language assessment principles and classroom practices*. New York: Pearson Education, Inc.
3. Grellet.F. (1981). *Developing reading skills: a practical guide to reading comprehension exercises*. Cambridge: CUP.
4. Hofland, C. (2007). *Mind Mapping in the EFL classroom*. Fontys Teacher Training College Sittard.
5. Olson, J.P. & Diller, M.H. (1982). *Learning to teach reading in elementary school*. London. MacMillan Publishing Company.
6. Palinscar, A. S., & Brown, A. L. (1984). *Reciprocal teaching of comprehension fostering and comprehension-monitoring activities*. *Cognition and Instruction*, 2, 117-175.
7. Spratt, M., Pulverness, A., & Williams, M. (2005). *The teaching knowledge test course*. New York: Cambridge University Press.